

ZIVSAIMNIECĪBAS KONSULTATĪVĀS PADOMES SĒDES
Protokols Nr.50

Rīgā, 2013.gada 28.martā

Zivsaimniecības konsultatīvās padomes (turpmāk – ZKP) sēde notiek Zemkopības ministrijā (turpmāk – ZM), 23. stāva konferenču zālē. Sēde sākas plkst.11:00 un beidzās plkst.14:00. ZKP sēdi vada Zemkopības ministre Laimdota Straujuma (līdz plkst.13:00) un ZM Zivsaimniecības departamenta direktors Normunds Riekstiņš (no plkst. 13:00).

Darba kārtība:

- 1. Par akvakultūras daudzgadu stratēģisko pamatnostādņu 2014.-2020.gadam izstrādi (informē ZM).**
- 2. Par Rīcības programmas Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda ieviešanai 2014.-2020.gadam sagatavošanas progresu (informē ZM).**
- 3. Informācija par BIOR veiktā Baltijas jūras zivju krājumu novērtējumu rezultātiem (informē BIOR).**
- 4. Par aktualitātēm saistībā ar pārtikas piesārņojumu zivju produktos (informē PVD).**
- 5. Dažādi.**

Sēdē piedalās šādi ZKP locekļi:

L.Straujuma – Zemkopības ministre, padomes priekšsēdētāja;
N.Riekstiņš – ZM Zivsaimniecības departamenta direktors, padomes priekšsēdētāja vietnieks;
A.Vaiders – Pārtikas un veterinārā dienesta (turpmāk- PVD) Dzīvnieku izcelsmes pārtikas ražošanas uzraudzības daļas Zvejas produktu uzraudzības sektora vadītāja vietnieks;
F.Klāgīšs – Valsts vides dienesta Jūras un iekšējo ūdeņu pārvaldes direktora vietnieks;
D.Straubergs – biedrības "Latvijas Pašvaldību savienība" pārstāvis;
I.Voits – biedrības "Latvijas Zivsaimnieku asociācija" pārstāvis;
Ē.Urtāns – biedrības "Latvijas Zvejnieku federācija" pārstāvis;
J.Dančauskis – biedrības „Latvijas Zvejnieku federācija” pārstāvis;
D.Šmits – biedrības "Latvijas Zivrupnieku savienība" pārstāvis;
I.Markuševskis – biedrības "Kurzemes Zvejnieku asociācija" pārstāvis;
E.Tinte – biedrības "Latvijas Vēžu un zivju audzētāju asociācija" pārstāvis.
I.Cīrulis – biedrības "Rīgas šprotes" pārstāvis;
A.Blohins – biedrības "Nacionālā zvejniecības ražotāju organizācija" pārstāvis;
O.Nemeņonoks – biedrības "Latvijas Zivju audzētāju asociācija" pārstāvis;
J.Apens – biedrības "Ziemeļkurzemes zivsaimnieku apvienība" pārstāvis.

Sēdē nepiedalījās šādi ZKP locekļi:

I.Āboliņš – Lauku atbalsta dienesta direktora vietnieks;

R.Joffe – valsts zinātniskā institūta "Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūts" direktors;

J.Pētersons – biedrības "Latvijas Zivsaimnieku asociācija" pārstāvis;

O.Jankovskis – biedrības "Latvijas Zivsaimnieku asociācija" pārstāvis;

O.Beķeris – Rīcības programmas Eiropas Zivsaimniecības fonda atbalsta ieviešanai Latvijā 2007.– 2013.gadam prioritārā virziena „Zivsaimniecības reģionu ilgtspējīga attīstība” īstenošanā iesaistīto vietējo rīcības grupu pārstāvis (biedrība „No Salacas līdz Rūjai”);

Pārējie ZKP sēdes dalībnieki:

J.Lagūns – ZM Zivsaimniecības departamenta direktora vietnieks;

G.Pērle-Sīle – ZM Zivsaimniecības departamenta Zivsaimniecības stratēģijas nodaļas vadītāja;

A.Stahovskis – ZM Zivsaimniecības departamenta Zivsaimniecības atbalsta nodaļas vadītāja vietnieks;

S.Jansone – ZM Zivsaimniecības departamenta Zivsaimniecības stratēģijas nodaļas vadītāja vietniece;

I.Miķelsone – ZM Zivsaimniecības departamenta Zvejas pārvaldības un zivju resursu nodaļas vadītāja vietniece;

L.Ankviča – ZM Zivsaimniecības departamenta Zivsaimniecības stratēģijas nodaļas vecākā referente;

A.Rektiņš – ZM Zivsaimniecības departamenta Zivsaimniecības stratēģijas nodaļas vecākais referents;

S.Kalnača – ZM Zivsaimniecības departamenta Zvejas pārvaldības un zivju resursu nodaļas vecākā referente;

A.Vītola-Helviga – Lauku atbalsta dienesta direktore;

Ģ.Krūmiņš – Lauku atbalsta dienesta direktora vietnieks;

L.Jirgens – SIA „Zvejnieku saimniecība Irbe” valdes priekšsēdētājs.

I.Putviķis - Valsts zinātniskā institūta „Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūts” (turpmāk – BIOR) zivju audzētavas „Tome” vadītājs;

G.Korņilovs – BIOR Zivju resursu pētniecības departamenta vadītājs;

M.Balodis – PVD ģenerāldirektors.

Protokolē:

M.Jansons – ZM Zivsaimniecības departamenta Zivsaimniecības stratēģijas nodaļas vecākais referents.

Sēdes gaita:

L.Straujuma atklāj ZKP 50. sēdi un ierosina sākt darba kārtības jautājumu izskatīšanu un informē, ka darba kārtības piektā jautājuma Dažādi ietvaros vēlas informēt par situāciju saistībā ar Valsts zinātniskā institūta „Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūts” (turpmāk – BIOR) veikto zušu mazuļu iepirkumu.

ZKP locekļi atbalsta minēto L.Straujumas priekšlikumu.

1. Par akvakultūras daudzgadu stratēģisko pamatnostādņu 2014.-2020.gadam izstrādi (informē ZM).

N.Riekstiņš prezentē ZM paveikto saistībā ar Akvakultūras daudzgadu stratēģisko pamatnostādņu 2014.-2020.gadam (turpmāk – pamatnostādnes) izstrādi (prezentācija pievienota šī protokola 1.pielikumā) un informē, ka pamatnostādņu projekts jau ir publicēts ZM mājas lapā un tam ir izsludināta publiskā apspriešana no š.g. 25.marta līdz 23.aprīlim. Nobeigumā aicina ZKP locekļus projekta apspriešanas laikā iesniegt rakstiskus priekšlikumus un komentārus par sagatavotajām pamatnostādnēm.

I.Voits norāda, ka iepriekšējos plānošanas periodos akvakultūras sektorā ir veikti nozīmīgi ieguldījumi no Eiropas zivsaimniecības fonda (turpmāk - EZF), taču attiecīgā atdeve ražošanā nav redzama, vēl jo vairāk izaudzēto zivju apjoms ir pat samazinājies no 608t 2003.gadā līdz 546t 2011.gadā.

I.Markuševskis piekrīt I.Voita viedoklim, ka attīstība akvakultūras sektorā nav saskatāma.

E.Tinte vērš uzmanību, ka iepriekšējā plānošanas periodā un arī pašreiz pamatnostādnēs nav noteikti akvakultūras produkcijas sasniedzamie ražošanas apjomi, nav aprēķināts akvakultūras saimniecību lielums, kuru darbība būtu rentabla, nav piegriezta pienācīga vērība akvakultūras sektora nodarbināto izglītības iespējām.

D.Šmits uzskata, ka akvakultūras sektorā iesaistītajiem ir primāri jābūt skaidrībai par akvakultūras produkcijas tirgus iespējām gan Latvijā, gan ārpus tās, lai zinātu, ko tieši pārdot un kāda ir produktu potenciālā mērķauditorija un pēc tam vērtēt, vai to var saražot.

O.Nemeņonoks uzsver, ka dīķsaimniecību darbībai un konkurētspējai svarīgākie ir ūdens vides pasākumi, kuri nākamajā plānošanas periodā būtu noteikti jāsaglabā.

L.Straujuma jautā akvakultūras sektora pārstāvjiem, kādā virzienā sektoram būtu jāattīstās.

E.Tinte atbild, ka būtu jānosaka 3-4 audzējamās sugas, kuras var eksportēt un to apjomam būtu jāsasniedz 5-6 tūkstoši tonnu. Pēc tam attiecīgi jāplāno, cik daudz nepieciešami mazuļi tālākai audzēšanai, cik zivis cilvēku patēriņam. Nobeigumā akcentē, ka nepieciešams izveidot akvakultūras speciālistu izglītības sistēmu.

J.Dančauskis atzīmē, ka akvakultūras sektorā ir nepilnīga statistiskās informācijas uzskaitē.

D.Šmits aicina akvakultūras biedrības nākamajā ZKP sēdē prezentēt savu redzējumu par akvakultūras attīstību, t.sk. arī par eksporta iespējām.

L.Straujuma piekrīt D. Šmitam par nepieciešamību sektora pārstāvjiem parādīt savu vīziju par sektora attīstību. Bez tam, uzklusot ZKP izteiktos viedokļus, uzskata, ka būtu svarīgi akvakultūras stratēģijas projektu atbilstoši papildināt un

aicina ZKP locekļus līdz 2013.gada 23.aprīlim iesniegt ZM savus komentārus un priekšlikumus par pamatnostādņem.

ZKP par darba kārtības 1.jautājumu nolēma:

1)noteikt termiņu 2013.gada 23.aprīlis, līdz kuram ZM iesniedzami ZKP locekļu pārstāvēto biedrību un organizāciju priekšlikumi un komentāri par akvakultūras daudzgadu stratēģisko pamatnostādņu 2014.-2020.gadam projektu, pēc tam Zivsaimniecības departamentā nodrošināt to izvērtēšanu un iestrādi pamatnostādņēs, nepieciešamības gadījumā organizējot sanāksmi ar nozares pārstāvjiem;

2)nākamajā ZKP sēdē iekļaut darba kārtības jautājumu par akvakultūras nevalstisko organizāciju pārstāvju redzējumu (prezentāciju) par akvakultūras sektora attīstības vīziju Latvijā.

2. Par Rīcības programmas Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda ieviešanai 2014.-2020.gadam sagatavošanas progresu (informē ZM).

N.Riekstiņš prezentē informāciju par Rīcības programmas Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda ieviešanai 2014.-2020.gadam sagatavošanas progresu (prezentācija pievienota šī protokola 2.pielikumā).

I.Voits iebilst pret 1.marta darba grupas „EJZF atbalsts zivsaimniecībai nozīmīgajās teritorijās” sanāksmē nolemtu, ka pie vietējo rīcības grupu (turpmāk – VRG) apstiprināšanas, priekšroka būtu dodama tām VRG, kurām ir pieredze EZF 4.prioritārā virziena īstenošanā, jo pašreizējā plānošanas periodā daudzu VRG īstenotie projekti nekādi nebija saistīti ar nozares attīstību vai interesēm.

D.Straubergs aicina ministri un ZKP locekļus nepakļauties atsevišķu negatīvu piemēru iespaidam, bet atbraukt uz Salacgrīvu un iepazīties ar VRG pieredzi īstenojot EZF projektus. Vēl akcentē, ka, turpmāk, lai nerastos domstarpības realizējot infrastruktūras attīstības projektus zivsaimniecības teritorijās, būtu jānosaka vienādi un precīzi kritēriji šo projektu realizācijai. Nobeigumā izsaka šaubas par prasību, ka ostu pārvaldes varēs īstenot projektus tikai slēdzot līgumu ar zvejnieku organizācijām, jo neuzskata, ka tas būtu pareizi, kaut arī par to tika lemts ZM darba grupā par atbalsta pasākumiem zvejniecībā.

D.Šmits ierosina turpmāk organizēt arī citas izbraukuma sēdes. Aicina primāri attiecīgajās teritorijās apzināt nozares vajadzības un tad sekundāri spriest, kas un kādā veidā to realizēs. Nobeigumā akcentē, ka nozarei nav pieejams un būtu nepieciešams izveidot vienu visaptverošu kompetences centru (ar laboratorijām, eksperimentāliem cehiem u.c. infrastruktūru), kur satiktos izglītība, zinātne un ražošana.

L.Straujuma atbalsta ZKP izbraukuma sēžu organizēšanas nepieciešamību un aicina pirmo šādu sēdi organizēt Salacgrīvā saskaņā ar D.Strauberga izteikto uzaicinājumu.

ZKP par darba kārtības 2.jautājumu nolēma:

1) pieņemt zināšanai ZM sniegto informāciju par Rīcības programmas Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda ieviešanai 2014.-2020.gadam sagatavošanas progresu;

2) ZKP nākamo sēdi organizēt Salacgrīvā.

3. Informācija par BIOR veiktā Baltijas jūras zivju krājumu novērtējumu rezultātiem (informē BIOR).

G.Kornilovs prezentē informāciju par starptautisko zivju krājumu novērtēšanas sistēmu Baltijas jūrā un BIOR veiktā novērtējuma rezultātiem (prezentācija pievienota šī protokola 3.pielikumā).

I.Voits norāda, ka zivju krājumu novērtēšanas un prognožu metodika gadu gaitā nav konsekventa un tāpēc zvejniekiem sagatavotie novērtējumu rezultāti nevieš uzticību, īpaši saistībā ar mencu krājumu straujajām negatīvajām izmaiņām, neskatoties uz to, ka zinātnieku rekomendācijas bija ļoti optimistiskas.

ZKP par darba kārtības 3.jautājumu nolēma pieņemt zināšanai informāciju par BIOR veiktā Baltijas jūras zivju krājumu novērtējumu rezultātiem.

L.Straujuma sakarā ar neatliekamiem darba jautājumiem pirms tam kā atstāt ZKP sēdi aicina padomi kā nākamo skatīt darba kārtības 5. jautājumu Informācija par situāciju saistībā ar BIOR veikto zušu mazuļu iepirkumu.

ZKP locekļi atbalsta L.Straujumas priekšlikumu.

5. Dažādi: Informācija par situāciju saistībā ar BIOR veikto zušu mazuļu iepirkumu (informē ZM, BIOR).

L.Straujuma informē nozari par aktuālo situāciju, kāda izveidojusies saistībā ar BIOR organizēto zušu mazuļu iepirkumu. Norāda, ka no savas puses ir izteikusi neuzticību BIOR direktora Rafaela Joffes darbībai, ka tagad jautājuma risināšanā ir iesaistīts Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (turpmāk – KNAB), ka ZM un Lauku atbalsta dienestam ir uzdots veikt iekšējas pārbaudes iestādēs, kā arī lūgusi BIOR zinātniskai padomei izvērtēt izveidojošos situāciju. ZM uz laiku ir apturējusi zušu mazuļu iepirkumu un arī citus BIOR organizētos iepirkumus un ieplānotos projektus. Norāda, ka nepamatoti izmaksātās summas Latvijai būs jāatmaksā Eiropas Savienībai, ja izrādīsies, ka EZF līdzekļi ir izšķērdēti. Nobeigumā atsauca uz iepriekš plānotu svarīgu tikšanos un tādēļ atstāj ZKP sēdi.

N.Riekstiņš turpina ZKP sēdes vadīšanu.

G.Kornilovs un I.Putviķis informē, ka BIOR zinātniskā padome ir izvērtējusi zušu mazuļu iepirkuma procesu un nonākusi pie atzinuma, ka pārkāpumi tajā nav konstatēti. Tāpat skaidro citus aspektus saistībā ar iepirkuma procesa veikšanu, iepirkuma cenas noteikšanu, pasākumam izsludināto finansējuma apjomu un citiem apstākļiem, kas ietekmēja minētā projekta īstenošanu.

D.Šmits uzsver, ka nav apmierināts ar BIOR pārstāvju sniegto skaidrojumu un informāciju un ka tā nespēj atjaunot nozares zudušo uzticību BIOR darbībai. Tāpat

norāda, ka zušu mazuļu nepamatota iepirkuma rezultātā radušos zaudējumu kompensācija nedrīkst tikt segta paceļot BIOR pakalpojumu cenas, jo tas radītu situāciju, kad uzņēmēji maksātu par administrācijas kļūdām. Vēl informē par savām šaubām attiecībā uz BIOR veikto pārbaužu rezultātiem, kaut arī saprot, ka tālākā izmeklēšana paliek KNAB ziņā.

Turpinājumā vairāki ZKP locekļi atbalsta D.Šmita izteikto viedokli un izsaka neapmierinātību par BIOR sniegto informāciju, kā arī aicina BIOR izvērtēt savu tālāko rīcību, lai spētu atjaunot nozares uzticību BIOR darbībai.

ZKP par darba kārtības 5.jautājumu nolēma:

- 1) pieņemt zināšanai informāciju saistībā ar BIOR organizēto zušu mazuļu iepirkumu;
- 2) aicināt BIOR vadību papildus izvērtēt institūta tālāko rīcību, lai tiktu atjaunota nozares uzticība BIOR darbībai.

4. Par aktualitātēm saistībā ar pārtikas piesārņojumu zivju produktos (informē PVD).

A.Vaiders prezentē informāciju par dioksīna un dioksīniem līdzīgiem polihlorbifeniliem Baltijas jūrā (prezentācija pievienota šī protokola 4.pielikumā), uzsverot, ka lai sekmīgi izpildītu Eiropas Savienības Pārtikas un Veterinārā biroja audita rekomendācijas, nepieciešams palielināt PVD dioksīna paraugu apjomu un ar šo vēsti PVD plāno vērsties pie ZM vadības. Tāpat iesaka zvejas produktu apstrādes uzņēmumiem pārskatīt paškontroles sistēmas, norādot, ka vēl joprojām reņģu un brētliņu šķirošana ir efektīvs veids, kā izvairīties no piesārņotās produkcijas izplatīšanas. Norāda, ka, ja vien uzņēmumiem ir iespējams, tiem vajadzētu arī patstāvīgi veikt analīzes uz pārtikas piesārņojumu to ražotajā produkcijā, lai nodrošinātu, ka produkcija ir atbilstoša standartiem. Nobeigumā aicina būt piesardzīgiem eksportējot „riskas grupas” produkciju uz Muitas ūnijas dalībvalstīm, kā arī zvejas produktu ražošanā neizmantojot Baltijas jūrā nozvejotu mencu aknas.

ZKP par darba kārtības 4.jautājumu nolēma pieņemt zināšanai PVD sniegto informāciju par aktualitātēm saistībā ar pārtikas piesārņojumu zivju produktos.

Ministre

L.Straujuma

Protokolēja

M.Jansons

LR Zemkopības ministrijas
Zivsaimniecības departamenta
direktors

N. Riekstiņš

Akvakultūras daudzgadu stratēģiskās pamatnostādnes 2014.-2020. gadam

*Zemkopības ministrija
13.03.20132*

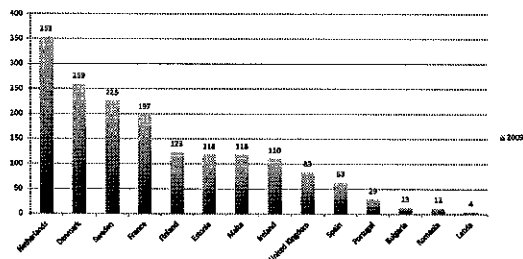

Situācija akvakultūras sektorā I

Produktivitāte akvakultūrā (k. EUR/ nodarb.)

*Avots STECE, 2012. Par citām valstīm pieejamā nav informācija.
* Nodarbinātība skaitis Latvijas akvakultūrā 2009.g.- 309, 2011.g.- 331.

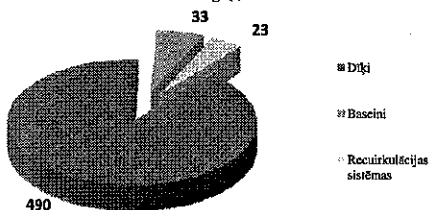

Situācija akvakultūras sektorā II

Latvijas akvakultūrā saražotais daļījumā pa audzēšanas sistēmām
2011.g. (t)

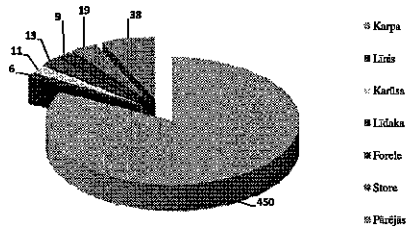

Situācija akvakultūras sektorā III

Latvijas akvakultūrā saražotais pa zivju sugām 2011.g. (t)

Stratēģijas izstrādes motivācija

- Akvakultūras stratēģija, kuru paredz KZP regula, ir arī viens no ex-ante nosacījumiem EJZF finansiālā atbalsta saņemšanai;
- Stratēģijai sasaiste ar NAP attiecībā uz ražošanas attīstību, teritoriju izaugsmi;
- Akvakultūra Latvijā ir izaugsmes sākumpunktā un tai nepieciešams attiecīgs atbalsts izrāviena veikšanai.

Risinājums

- Akvakultūras daudzgadu stratēģiskās pamatnostādnes 2014.-2020.gadam definē politiku akvakultūras sektora izaugsmei;
- Dokumentā ievērota pēctecība ar iepriekšējo akvakultūras politiku, vienlaikus akcentējot jaunas problēmas;
- Par stratēģijas mērķiem un problēmām notikušas vairākas diskusijas ar nozares pārstāvjiem (ZKP izveidotās darba grupas ietvaros).

Akvakultūrā identificētās problēmas I

- Akvakultūras sektora zemā ražošanas efektivitāte un produktivitāte.
- Sadrumstalota, savstarpēji konkurējoša ražošanas struktūra ar neskaidrām tirgus, it īpaši eksporta tirgus iespējām.
- Kooperācijas trūkums akvakultūras sektorā produkcijas ražošanas un realizācijas jomā.

Akvakultūrā identificētās problēmas II

- Vāji attīstīta zinātnes, izglītības un ražošanas saikne, lai ražotu augstākas vērtības, inovatīvus produktus.
- Produktijai zema pievienotā vērtība, vāji attīstīta akvakultūras produkcijas apstrāde.
- Nepietiekama statistiskā informācija un dati par akvakultūras sektoru.

Pamatnostādņu mērķis:

**Konkurētspējīga, produktīva un
darbībā ilgtspējīga akvakultūra
Latvijā.**

Rīcības virzieni

1. Pieprasītu akvakultūras produktu efektīva un inovatīva ražošana.
2. Akvakultūras pētniecības attīstība un zināšanu pārnese ražošanā.

Uzdevumi mērķa sasniegšanai

- Sniegt atbalstu akvakultūras ražošanas attīstībai;
- Sniegt atbalstu inovāciju izstrādei un ieviešanai akvakultūrā;
- Nodrošināt akvakultūras sektoram nepieciešamo pētījumu veikšanas un konsultāciju iespējas;
- Pilnveidot apmācību iespējas un zināšanu pārnesi akvakultūrā;
- Pārskatīt un pilnveidot CSP rādītājus un nodrošināt ES Zivsaimniecības datu vākšanas programmas izpildi akvakultūras jomā.

Uzņēmēju pasākumi

- Jaunu, inovatīvu tehnoloģiju ieviešana akvakultūrā, paaugstinot darba ražīgumu un efektivitāti;
- Produktu pievienotās vērtības palielināšana, to apstrādes attīstība;
- Mārketinga pasākumu veikšana produkcijas (t.sk. nišas produktu) noieta tirgus paplašināšanai vietējā un it īpaši eksporta tirgū;
- Sadarbības un kooperācijas attīstība ražošanas un tirgus jomā;
- Eko- un bio- produkcijas ražošanas attīstība;
- Inovāciju apjoma un saiknes ar zinātni (t.sk. selekcijas darba) pieaugums.

Sasniedzamie rādītāji I

Sasniedzamie rādītāji		2014.	2015.	2016.
Pabeigto akvakultūras produkcijas pakāpuma struktūras	1. Izturēt un attīstīt akvakultūras produkcijas pakāpuma struktūras, kas atbilst akvakultūras produkcijas pakāpuma struktūras (L 2011.gada)	10	25	50
Pakāpuma akvakultūras produkcijas pakāpuma struktūras	2. Akvakultūras produkcijas pakāpuma struktūras (5044 EUR)	0	10	50

Sasniedzamie rādītāji

Sasniedzamie rādītāji		2014.	2015.	2016.
Stratēģijas akvakultūras uzņēmumu veicināšana	1. Akvakultūras uzņēmumu skaits, kas saņemti investīciju atbalstu. 2. Nvvaldīto organizāciju izstrādēto projektu skaits, patērējot kopēju izstrādēto projektu skaits, %.	50	2	3
Nodrošināt akvakultūras uzņēmumu izstrādēto projektu veicināšanu	1. Publikāciju izstrādēto projektu skaits. 2. Izstrādēto projektu skaits, patērējot kopēju izstrādēto projektu skaits, %.	20	1	3
Pilnveidīgas apraksta lēmuma vai sūdzību izstrādēto projektu veicināšanu	1. Nvvaldīto organizāciju izstrādēto projektu skaits. 2. Sūdzību izstrādēto projektu skaits.	20	20	30
Pilnveidīgu un prasību CSF izstrādēto projektu veicināšanu	3. Pilnveidīgu un prasību izstrādēto projektu skaits. 4. Sūdzību izstrādēto projektu skaits.	16	4	3

Finansējums stratēģijas realizācijai

1. EJZF - nav informācijas par "aploksni"
  2. Valsts budžets - Ls 240 000 (jaunā politikas iniciatīva)
- No valsts budžeta nepieciešami līdzekļi:
- Ražošanas efektivitātes palielināšanas pētījumiem;
  - Jaunu sugu audzēšanas tehnoloģiju izstrādei;
  - Zivju selekcijai un ģenētisko resursu izpētei;
  - Akvakultūras datu vākšanai.

**Stratēģijas tālākas virzības
provizoriskais laika grafiks**

- Publiskā apspriešana 25.03.2013.- 23.04.2013.
(www.zm.gov.lv-> sabiedrības viedoklis)
- Zivsaimniecības konsultatīvā padome 28.03.2013.
- Stratēģijas precizējumi pēc apspriešanas, EJZF finansējuma iekļaušana;
- Procedūra virzībai uz MK- aprīlis-jūnijs;
- **Vēlākais 30.06.2013. stratēģija apstiprināta MK.**

**Rīcības programmas EJZF
ieviešanai 2014-2020
sagatavošanas progress**

Zemkopības ministrija
28.03.2013.

EJZF regulas priekšlikuma progress

- 12.martā Irijas prezidentūras (PRES) atsāk Padomes darba grupas par EJZF regulas projektu. Galvenā diskusija par pārvaldības sistēmu.
- PRES piedāvā EJZF pārvaldības sistēmu mainīt uz SF modeli saskaņā ar visu fondu horizontālo regulu.
- Visu fondu Horizontālo regulas priekšlikumu, plāno pieņemt vasaras vidū;
- EJZF regulas priekšlikumu Parlamentā skatīt plāno rudenī.

EJZF Rīcības programmas progress

- 27.februārī no EK tika saņemts EJZF Rīcības programmas saturs veidnes projekts;
- ZM notiek darbs pie EJZF Rīcības programmas projekta gatavošanas atbilstoši veidnes projektam;
- LVAEI veic EJZF Rīcības programmas ex-ante izvērtējumu;
- 1.februārī ZM notika zivsaimniecības nozares sanāksme par Akvakultūras stratēģisko plānu. EJZF Rīcības programmā akvakultūras pasākumi tiks noteikti saskaņā ar šo plānu;
- 8.februārī ZM sadarbībā ar ZST organizēja darba grupu «EJZF atbalsts zvejniecībai, zvejas produktu apstrādei». Identificēti nepieciešamie EJZF pasākumi zvejniecības un apstrādes jomā un nolemts tos saskaņot ZKP .

Darba grupas «EJZF atbalsts zvejniecībai, zvejas produktu apstrādei» priekšlikumi

EJZF pasākums	Nozares/viedoklis	Piezīmes
Veselība un drošība. (33.pants)	Atbalsta	
Zvejas ietekmes uz jūras vidi ierobežošana un zvejas pielāgošana sugu aizsardzībai. (37.pants)	Atbalsta	
Klimata pārmaiņu seku mazināšana. (39.pants)	Atbalsta	
Pievienotā vērtība un produktu kvalitāte. (40.pants)	Atbalsta	
Dažādošana un darbvietu radīšanas veicināšana. (32.pants)	Daļēji atbalsta	Pasākuma ieviešana pārnājama ar pieprasītu zvejiniekiem
Atbalsta KZP paredzētu saglabāšanas pasākumu īstenošana un ar zivsaimniecību saistītu saglabāšanas pasākumu īstenošanu saskaņā ar Natura 2000 un Jūras stratēģijas pamatdirektīvu. (35.pants)	Atbalsta	
Zvejas ostas, izkraušanas vietas un patvēruma vietas. (41.pants)	Atbalsta	Pasākuma ieviešanas normatīvo aktu sagatavošanas procesā ieviešanai nosaukt prasību ostu pilsvaldēm projektā iesniegšanai slēgti sadarbības līgumi ar ostā darbojošos zvejinieku organizāciju.
Uzglabāšanas atbalsts. (70.pants)	Atbalsta	
Tirdzniecības pasākumi. (71.pants)	Atbalsta	
Zvejas un akvakultūras produktu apstrāde. (72.pants)	Atbalsta	

EJZF Rīcības programmas progress

- 8.februārī ZM sadarbībā ar ZST organizēja darba grupu «EJZF atbalsts sadarbībai ar zinātni, apmācībām, konsultācijām un inovācijām». Identificētas zvejniecībā, apstrādē un akvakultūrā nepieciešamās inovācijas, sadarbība ar zinātni un konsultāciju pakalpojumi.
- 1.martā ZM sadarbībā ar ZST organizēja darba grupu «EJZF atbalsts zivsaimniecībai nozīmīgajās teritorijās». Darba grupā vienojās:
  - par zivsaimniecībai nozīmīgo teritoriju noteikt jūras piekrasti. ZM izvērtēšanai paliek vai tie būs piekrastes pagasti vai 15,5 km;
  - pie VRG apstiprināšanas, priekšroku nodrošināt tām VRG, kam ir pieredze no EZF 4.prioritārā virziena īstenošanas;
  - par zivsaimniecības nozares pārstāvniecību VRG lēmējinstancijā, saglabāt šī perioda pieredzi (šajā periodā ir 1/3)

EJZF Rīcības programmas progress

- 6.martā ZM organizēja sanāksmi «LEADER pasākuma ieviešana nākošajā programmēšanas periodā», kurā tika aicināti piedalīties arī ZVRG pārstāvji un zivsaimniecības nozares pārstāvji. Sanāksmē nolēma:
  - mazās VRG būtu apvienojamas lielākās (minimālā iedzīvotāju skaita robeža 10 000);
  - VRG zivsaimniecībai tās pašas, kas laukiem, bet ar ievērojamu zivsaimniecības sektora pārstāvniecību un VRG administrēšanas izdevumi finansējami tikai no ELFLA;
  - par zivsaimniecībai nozīmīgo teritoriju noteikt piekrastes pagastus;
  - viena projekta griešni - 100 000 EUR;
  - finansējuma sadalījumam starp zivsaimniecības VRG divi kritēriji: piekrastes garums km un zivsaimniecībā nodarbināto skaits.
- ZM ir izveidota «LEADER darba grupa», kurā piedalās pārstāvji no lauku VRG, vienas ZVRG, LLF un ZST. Darba grupa tiek izstrādāti nosacījumi LEADER pieejas īstenošanai un zivsaimniecības reģionu ilgtspējīgas attīstības pasākumu īstenošanai nākošajā plānošanas periodā.

Starptautiskā zivju krājumu novērtēšana Baltijas jūrā

Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības
un vides zinātniskais institūts "BIOR"
Zivju resursu pētniecības
departaments

Datu ievākšana krājumu novērtējumam

- Dati tiek ievākti atbilstoši Latvijas nacionālajai zivsaimniecības datu vākšanas programmai;
- Dati tiek ievākti, lai raksturotu nozveju un izmetumu vecuma sastāvu un bioloģiskos parametrus;
- Dati tiek ievākti no Latvijas zvejas kuģiem, ostās, kā arī zivju paraugus ievāc zvejnieki, ar kuriem noslēgti pakalpojuma līgumi.
- Gadā tiek veiktas 5 starptautiskās zivju krājumu uzskaites.

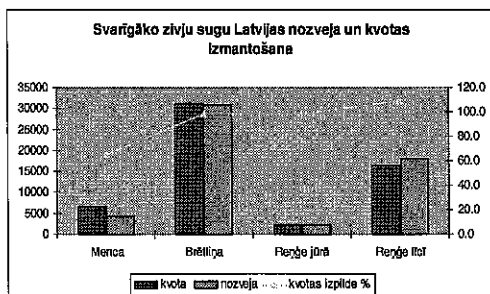

Latvijas nozveja 2012.gadā

2012.gadā ievāktais materiāla apjoms starptautiski novērtējamām zivju sugām

Zivju suga	Nomērīts garums	Veikta bioloģiskā analīze	Veikta vecuma noteikšana
Reņģe ličī	11561	6123	6123
Reņģe jūrā	2288	1288	1288
Brētliņa	6137	2812	2812
Menca	34634	2135	4047
Plekste	1158	3672	1178
Akmenplekste	1952	408	408
Lasis	746	746	746
Kopā	58476	17184	16602

Sagatavotie dati krājuma novērtējumam

- Tiek apkopoti zinātnisko uzskaišu materiāli, kas tiek iesniegti ICES Baltijas jūras starptautisko uzskaišu darba grupai;
- Nozvejas tiek pārrēķinātas nozvejā gabalos pa vecuma grupām un tiek aprēķināts vidējais svars katrā vecuma grupā. Šie dati tiek iesniegti apkopošanai ICES Baltijas jūras zivju krājumu novērtēšanas darba grupai.

Nozvejas raksturojums

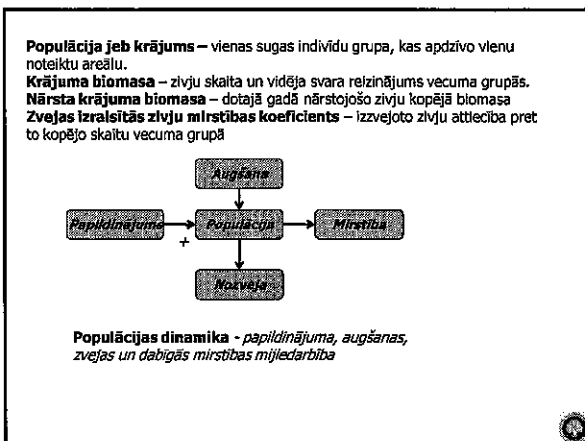
Apakš-rajons	vecums									
	0	1	2	3	4	5	6	7	8+	
26	7.4	162.0	87.1	57.7	139.6	18.7	17.5	6.6	13.6	
28	96.1	419.4	605.2	283.2	857.6	118.4	100.1	82.4	57.5	

Brētliņas nozveja milj. gab. pa vecuma grupām 2012.gadā

Apakš-rajons	vecums									
	0	1	2	3	4	5	6	7	8+	
26	4.0	7.5	10.0	11.5	11.8	12.1	12.6	12.9	12.2	
28	4.1	7.0	9.6	11.0	11.3	11.8	12.4	12.3	12.4	

Brētliņas vidējais svars Latvijas nozvejās 2012.gadā

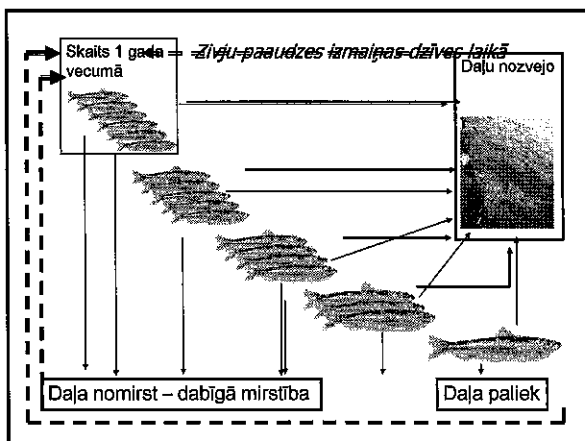

Zivju krājumu novērtēšana ICES darba grupā

- Katru gadu aprīlī ICES darba grupā piedalās visu 9 Baltijas jūras valstu speciālisti (parasti vairāk kā 20);
- Krājumu novērtējumu veic katras krājumu vienības koordinatori kopā ar 1-2 kolēģiem, kuri viņam palīdz;
- Visi krājumu novērtējumi tiek prezentēti darba grupas plenārsēdēs un tiek izvērtēti. Katras krājumu vienības galīgais novērtējums ir kopīgais darba grupas, nevis atsevišķu ekspertu viedoklis.

Zivju krājuma novērtējuma rezultāts

- Zivju skaits atsevišķās vecuma grupās visam novērojumu periodam, par kuru ir pieejami dati;
- Krājuma nārsta bara biomasas visam novērojumu periodam;
- Zvejas mirstība atsevišķās vecuma grupās visam novērojumu periodam;
- Visi augstāk minētie parametri tiek iegūti par vēsturisko periodu, kurā ir pieejami nozveju un nozveju vecuma struktūras dati, piemēram, mencai kopš 1964.gada, brētliņai kopš 1974.gada;
- * Zivju skaits atsevišķās vecuma grupās šī gada sākumā, ko izmanto krājumu prognozei.

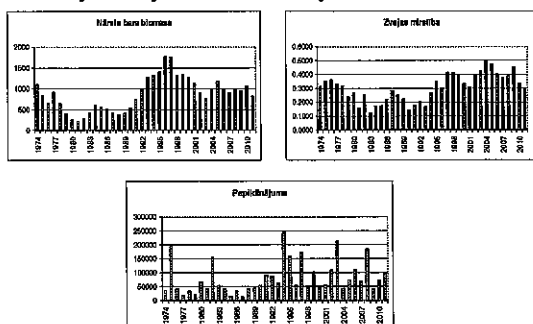

Zivju krājuma novērtējuma rezultāti

Krājuma un nozveju prognozēšana

- Prognoze parasti tiek veikta 3 gadiem;
- Krājuma un nozveju prognozēšanai izmanto:
  1. Zivju skaits atsevišķās vecuma grupās šī gada sākumā;
  2. Zivju vidējos svarus pēdējos trijos gados;
  3. Vidējo zvejas mirstības struktūru pēdējos trijos gados;
  4. Papildinājuma lielumu, kas ienāks krājumā prognozes periodā. Papildinājumu pirmajā gadā parasti aprēķina pēc sakarībām ar mazūju skaitu, kas konstatēts zinātniskajās uzskaitēs. Rīgas jūras līča reņģei papildinājumu līdž šim noteica pēc sakarībām ar vides faktoriem, kas noteica paaudžu ražību.

Prognozes rezultāts

2013				2014	
Krājuma biomasa	Nārsta krājuma biomasa	Zvejas mirstība	Nozveja	Krājuma biomasa	Nārsta krājuma biomasa
118.2	74.9	0.279	18.93	129.8	85.2
	73.9	0.358	23.63	124.9	79.9
	73.4	0.398	25.87	122.6	77.3
	72.9	0.438	28.04	120.3	74.9
	72.5	0.478	30.15	118.1	72.5

Prognoze parāda dažādus variantus, kā attīstīties krājumu biomasa un kādas būs zvejas iespējas pie dažādiem zvejas mirstības līmeņiem.

Zinātniskais padoms zvejas iespējām nākošajā gadā

- Zvejas iespēju noteikšanai tiek izmantoti prognozes rezultāti;
- Zvejas iespējas nākošajam gadam tiek noteiktas atbilstoši pastāvošajiem krājumu pārvaldības plāniem (menca) vai pastāvošajiem plāniem uz pakāpenisku pāreju uz FMSY (reņģe, brētliņa), ko Eiropas Komisija grib sasniegt 2015.gadā.

Paldies par uzmanību!

 PVD
PĀRVALESĪBAS UN VETERINĀRĀS PĀRVALDES

Aktuālā informācija par dioksīna un dioksīniem līdzīgajiem polihlorbifeniliem Baltijas jūras zivīs

28.03.2013.

 PVD
PĀRVALESĪBAS UN VETERINĀRĀS PĀRVALDES

Latvijas dioksīna un dioksīnam līdzīgo PHB kontroles vēsture

- 2006.gadā bija pirmais Eiropas Savienības Pārtikas un Veterinārā biroja (FVO) audits dioksīnu kontroles jomā;
- Audita laikā tika konstatēts, ka Latvijai ir nepieciešama dioksīna kontroles sistēma, kas nepieļautu neatbilstošu produktu nonākšanu tirgū;
- Izvērtējot esošo pētījumu datus, tika konstatēts ka reņģes un brētliņas, kas vecākas par 4 gadiem, var būt ar paaugstinātu dioksīna normu;
- Reņģes 4 gadu vecumā sasniedz 17 cm un šo zivju atšķirošana ir efektīvs līdzeklis lai nodrošināt normatīvajiem aktiem atbilstošas produkcijas ražošanu;
- Papildus iepriekš minētajam PVD uzsāka dioksīna un dioksīnam līdzīgo PHB monitoringu Baltijas jūrā un Rīgas jūras līcī nozvejotajās zivīs;

 PVD
PĀRVALESĪBAS UN VETERINĀRĀS PĀRVALDES

Latvijas dioksīna un dioksīnam līdzīgo PHB kontroles vēsture

PVD 2003.gadā veikto laboratorisko izmeklējumu rezultāti

N.Ē.K.	Veids	Vecuma grupa	Dioksīna koncentrācija (pg/g)
1.	Reņģe	2-3	2,20
2.	Reņģe	2-3	2,50
3.	Reņģe	4-6	5,01
4.	Reņģe	4-6	4,57
5.	Reņģe	7	1,57
6.	Reņģe	7	2,79
7.	Reņģe	7	2,08
8.	Reņģe	11-12	2,38
9.	Reņģe	1	0,73
10.	Reņģe	1	1,98
11.	Reņģe	3	2,30
12.	Reņģe	4	3,08
13.	Reņģe	5-6	3,96
14.	Reņģe	11-12	1,52
15.	Reņģe	1	1,06
16.	Reņģe	3	2,28
17.	Reņģe	3	3,27
18.	Reņģe	3	4,43

 PVD
PĀRVALESĪBAS UN VETERINĀRĀS PĀRVALDES

Eiropas komisijas ekspertu audits 2013.gada februārī

- **Audita mērķis:**
  - dioksīnu līmeņu monitorings Baltijas jūras zivīs;
  - noteikt, vai zivis, kurās dioksīna līmenis ir pārsniegts (dioksīns 3.5 pg/g, PHB summa 6.5 pg/g, zivju aknas PHB 20 pg/g), netiek laistas tirgū;
  - pārbaudīt Baltijas jūras zivju izsekojamību un informācijas sniegšanu patērētājiem;
  - pārbaudīt kontroles sistēmu.

 PVD
PĀRVALESĪBAS UN VETERINĀRĀS PĀRVALDES

Audita rezultāti

- Ir izveidota un darbojas laba uzraudzības sistēma;
- Ir labi apmācīti inspektori;
- Patērētāji ir informēti par dioksīna problēmu Baltijas Jūrā;
- Zvejas produktu apstrādes uzņēmumi ir ziņojuši un informēti par dioksīna problēmu Baltijas jūrā (paldies SIA „Kolumblja LTD” un „Latvijas Zvejas produktu ražotāju grupa”)
- PVD veiktajā ikgadējā dioksīna monitoringā ir nepieciešams palielināt paraugu apjomu;
- **Nepieciešams pilnveidot sistēmu (gan uzraudzības, gan uzņēmumu paškontroles), lai nepieļautu, ka zivis, kurās dioksīna līmenis var pārsniegt normatīvajos aktos noteikto dioksīna un dioksīnam līdzīgo polihlorbifenīlu PHB normu, netiktu laistas tirzniecībā.**

 PVD
PĀRVALESĪBAS UN VETERINĀRĀS PĀRVALDES

Dioksīna kontrole kaimiņvalstīs

- Zviedrija un Somija, saskaņā ar tām sniegtajām normatīvo aktu atkāpēm (Regula Nr. 1259/2011), ir tiesīgas reņģes, kas garākas par 17 cm un kuru dioksīnu un PHB norma var pārsniegt maksimāli pieļaujamo normu, realizēt vietējā tirgū;
- Igaunija ir veikusi dioksīna un PHB līmeņa pētījumus, kā rezultātā ir noteikts, ka ir nepieciešams veikt reņģu šķirošanu un atšķirot zivis, kas vecākas par 5 gadiem un garākas par 18 cm;
- Lietuva ir informējusi, ka laika periodā no 2008.gada vairāk kā 80% no nozvejotām reņģēm un vairāk kā 90% no brētliņām, tiek nodotas pārstrādei Skandināvijas valstīs. Veic ikgadēju monitoringu, kurā tīkal liela izmēra zivis tiek laboratoriski testētas;
- Polijā nav noteikti strikti ierobežojumi zivju laišanai tirgū, jo veicot izmeklējumus reņģēm, kuras ir garākas par 18 cm (vidēji 20, 21 cm), paaugstināts dioksīna līmenis nav konstatēts;
- Vācijā nav noteikti zvejas produktu tirdzniecības ierobežojumi. Valsts īsteno plašu un visaptverošu dioksīna un PHB monitoringu.
- Dānija – nav informācijas.

PVD Aktualitātes kaimiņvalstīs

Российский комитет / Российский комитет по сотрудничеству и взаимодействию с ЕС

О выявлении диоксинов в рыбной продукции Балтийского моря

Минск, 2013 г.

В соответствии с рекомендациями Европейского агентства по безопасности пищевых продуктов (EFSA) и Европейской комиссии (ЕК) в отношении содержания диоксинов в пищевой продукции, в частности в рыбной продукции, Комитетом проведено исследование в отношении содержания диоксинов в рыбной продукции Балтийского моря.

В результате проведенного исследования установлено, что содержание диоксинов в рыбной продукции Балтийского моря превышает допустимые уровни, установленные Европейским агентством по безопасности пищевых продуктов (EFSA) и Европейской комиссией (ЕК).

В связи с этим Комитетом приняты следующие меры:

- 1. Проведение мониторинга содержания диоксинов в рыбной продукции Балтийского моря.
- 2. Проведение лабораторных исследований содержания диоксинов в рыбной продукции Балтийского моря.
- 3. Проведение инспекционных мероприятий в отношении содержания диоксинов в рыбной продукции Балтийского моря.
- 4. Проведение консультаций с Европейским агентством по безопасности пищевых продуктов (EFSA) и Европейской комиссией (ЕК) по поводу содержания диоксинов в рыбной продукции Балтийского моря.
- 5. Проведение информационных мероприятий в отношении содержания диоксинов в рыбной продукции Балтийского моря.

Комитетом приняты также следующие меры:

- 1. Проведение мониторинга содержания диоксинов в рыбной продукции Балтийского моря.
- 2. Проведение лабораторных исследований содержания диоксинов в рыбной продукции Балтийского моря.
- 3. Проведение инспекционных мероприятий в отношении содержания диоксинов в рыбной продукции Балтийского моря.
- 4. Проведение консультаций с Европейским агентством по безопасности пищевых продуктов (EFSA) и Европейской комиссией (ЕК) по поводу содержания диоксинов в рыбной продукции Балтийского моря.
- 5. Проведение информационных мероприятий в отношении содержания диоксинов в рыбной продукции Балтийского моря.

PVD Aktualitātes kaimiņvalstīs

TVRNET Комитет по рыбной продукции

Уведомление о выявлении диоксинов в рыбной продукции Балтийского моря

В соответствии с рекомендациями Европейского агентства по безопасности пищевых продуктов (EFSA) и Европейской комиссии (ЕК) в отношении содержания диоксинов в пищевой продукции, в частности в рыбной продукции, Комитетом проведено исследование в отношении содержания диоксинов в рыбной продукции Балтийского моря.

В результате проведенного исследования установлено, что содержание диоксинов в рыбной продукции Балтийского моря превышает допустимые уровни, установленные Европейским агентством по безопасности пищевых продуктов (EFSA) и Европейской комиссией (ЕК).

В связи с этим Комитетом приняты следующие меры:

- 1. Проведение мониторинга содержания диоксинов в рыбной продукции Балтийского моря.
- 2. Проведение лабораторных исследований содержания диоксинов в рыбной продукции Балтийского моря.
- 3. Проведение инспекционных мероприятий в отношении содержания диоксинов в рыбной продукции Балтийского моря.
- 4. Проведение консультаций с Европейским агентством по безопасности пищевых продуктов (EFSA) и Европейской комиссией (ЕК) по поводу содержания диоксинов в рыбной продукции Балтийского моря.
- 5. Проведение информационных мероприятий в отношении содержания диоксинов в рыбной продукции Балтийского моря.

Комитетом приняты также следующие меры:

- 1. Проведение мониторинга содержания диоксинов в рыбной продукции Балтийского моря.
- 2. Проведение лабораторных исследований содержания диоксинов в рыбной продукции Балтийского моря.
- 3. Проведение инспекционных мероприятий в отношении содержания диоксинов в рыбной продукции Балтийского моря.
- 4. Проведение консультаций с Европейским агентством по безопасности пищевых продуктов (EFSA) и Европейской комиссией (ЕК) по поводу содержания диоксинов в рыбной продукции Балтийского моря.
- 5. Проведение информационных мероприятий в отношении содержания диоксинов в рыбной продукции Балтийского моря.

PVD Veicamie pasākumi un ieteikumi

- Lai sekmīgi izpildītu FVO audita rekomendācijas, nepieciešams palielināt PVD dioksīna un dioksīniem līdzīgo PHB monitoringa paraugu apjomu, PVD ir pieprasījis ZM papildus finansējumu;
- Lai objektīvi varētu spriest par dioksīna un dioksīniem līdzīgo PHB koncentrāciju Baltijas jūrā nozvejotajās zivīs ir nepieciešams veikt jaunu pētījumu. Iegūtie rezultāti varētu krietni atšķirties no 2003.gada veikto pētījuma rezultātiem;
- PVD iesaka zvejas produktu apstrādes uzņēmumiem pārskatīt paškontroles sistēmā paredzētos pasākumus, kas paredzēti dioksīna un dioksīnam līdzīgo PHB kontrolei;
- Zvejas produktu apstrādes uzņēmumiem iesakām paškontroles sistēmas laboratorisko izmeklējumu programmā iekļaut dioksīna un dioksīnam līdzīgo PHB izmeklējumus;
- PVD atgādina, ka reģu un brētliņu šķirošana ir efektīvs veids, kā izvalrīties no piesārņotas produkcijas izplatīšanas;
- Būt piesardzīgiem eksportējot „riskā grupas” produkciju uz Muižas ūnijas dalībvalstīm;
- Zvejas produktu ražošanā neizmantot Baltijas jūrā nozvejotu mencu aknas;